

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Am făcut pentru tine o povestire mică, mică de tot, cât o batistă. M-am deșteptat din somn dinaintea ferestrei, acoperit pe de-a-ntregul de soare, și ridicând capul din perini, ca dintr-o groapă cu nimburi, m-am uitat în munți și am râs. Mi s-a părut că mă scol de unde mă culcasem azi-noapte, dintr-o albie de râu, care cântă, furnicată de soare și de-a lungul căreia curge borangicul printre năframe și giulгии de mătase. Se întocmise fără să știu, din nou, toată împrejurimea, și materialele divine ale miracolului din cer și din pământ voiau să dea o pildă de zi fericită, pierdută fără alți martori decât vițeei, în eternități.*

Mi-am încercat cuvintele în dreptul urechii ca niște ulcele smălțuite, de pământ, ca să le văd cât pot să sune și cât ar putea să tacă [...].

(Tudor Arghezi, *Jucăriile*)

*nimb - cerc luminos; zonă luminoasă, strălucitoare; aureolă.

A. Limba română (30 de puncte)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din următorul enunț, trei cuvinte care conțin diftongi diferiți: *Se întocmise fără să știu, din nou, toată împrejurimea, și materialele divine ale miracolului din cer și din pământ, voiau să dea o pildă de zi fericită, pierdută fără alți martori decât vițeei, în eternități.* **3 puncte**
2. Menționați rolul punctului în enunțul *Am făcut pentru tine o povestire mică, mică de tot, cât o batistă.* **2 puncte**
3. Precizați câte un antonim potrivit pentru cuvintele subliniate în fragmentul dat: *acoperit, ridicând, fericită.* **3 puncte**
4. Scrieți trei termeni, formați prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului, care să aparțină familiei lexicale a substantivului *pământ*. **3 puncte**
5. Construiți o propoziție în care cuvântul **cer** (...miracolului din **cer** și din pământ ...) să aibă o altă valoare morfologică decât cea din text, precizând-o. **3 puncte**
6. Indicați valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în secvența: *Mi-am încercat cuvintele în dreptul urechii ca niște ulcele smălțuite, de pământ, ca să le văd cât pot să sune și cât ar putea să tacă [...].* **6 puncte**
7. Alcătuiți un enunț în care substantivul **soare** să aibă funcția sintactică de atribut. **3 puncte**
8. Rescrieți, din ultimul paragraf al textului dat, o propoziție subordonată completivă directă. **3 puncte**
9. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile enunțului: *M-am deșteptat din somn dinaintea ferestrei, acoperit pe de-a-ntregul de soare, și ridicând capul din perini, ca dintr-o groapă cu nimburi, m-am uitat în munți și am râs.* **4 puncte**

B. Literatura pentru copii (30 de puncte)

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să prezentați **valențele educative** ale unei *schite* incluse în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a două elemente de structură, de compoziție sau de limbaj existente în *schita* aleasă, prin valorificarea conținutului acesteia (de exemplu: *temă, titlu, incipit, final, acțiune, momentele subiectului, conflict, personaje, modalități de caracterizare, perspectivă narativă* etc.);

Probă scrisă la limba română și literatura pentru copii și metodică activităților instructiv-educative în grădinița de copii (învățământ preșcolar în limba română)

Varianta 2

- indicarea a două valențe educative prezente în *schîta* selectată;
- ilustrarea posibilității de valorificare a celor două valențe educative indicate, în activitățile didactice cu copiii;
- exprimarea unei opinii cu privire la modul în care valențele educative ale *schîtei* selectate se pot reflecta în activitatea la grupă, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument adecvat și cu exemplificare corespunzătoare.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 2 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie* – 1 punct; *punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *convorbire*, domeniu experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 4-5 ani, temă anuală de studiu *Cine sunt/suntem?*. **15 puncte**

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității didactice precizate;
- descrierea etapelor/secvențelor menționate, cu referire corespunzătoare la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu specificate.

2. Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *rolul tranzițiilor* în cadrul activităților pentru dezvoltarea personală a preșcolarilor. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- descrierea valențelor formative ale *tranzițiilor*, cu referire la dezvoltarea personală a preșcolarilor;
- prezentarea unei *tranziții* din cadrul unei activități integrate, cu exemplificare corespunzătoare;
- exprimarea unui punct de vedere referitor la *rolul tranzițiilor* în dezvoltarea personală a preșcolarilor, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument corespunzător și cu exemplificare pe una dintre activitățile instructiv-educative în grădinița de copii.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

- A. 1. câte 1 punct pentru transcrierea, din enunțul dat, a oricăror trei cuvinte care conțin diftongi diferiți (de exemplu: *știu, nou, toată, împrejurimea, dea* etc.) **3x1p=3 puncte**
2. menționarea rolului punctului în enunțul dat (*marchează sfârșitul unei propoziții enunțiative/asertive*) **2 puncte**
3. câte 1 punct pentru precizarea oricărui antonim potrivit pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date (de exemplu: *acoperit* – descoperit; *ridicând* – coborând; *fericită* – nefericită, tristă) **3x1p=3 puncte**
4. câte 1 punct pentru scrierea corectă a oricăror trei termeni, formați prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului, care aparțin familiei lexicale a substantivului *pământ* (de exemplu: *pământean, pământesc, nepământesc, împământare, pământiu* etc.) **3x1p=3 puncte**
5. – construirea unei propoziții corecte, în care cuvântul **cer** are o altă valoare morfologică decât cea din text (de exemplu: *Ei cer o pauză pentru a discuta.*) **2 puncte**
– precizarea valorii morfologice a cuvântului dat în enunțul alcătuit (de exemplu: *verb predicativ*) **1 punct**
6. – câte 1 punct pentru indicarea valorii morfologice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date, astfel: *smălțuite* – adjectiv participial/provenit din verb la participiu, *le* – pronume personal, *pot* – verb predicativ **3x1p=3 puncte**
– câte 1 punct pentru indicarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date, astfel: *smălțuite* – atribut adjectival, *le* – complement direct, *pot* – predicat verbal **3x1p=3 puncte**
7. alcătuirea unui enunț în care substantivul **soare** are funcția sintactică de atribut (de exemplu: *Razele soarelui ne-au încântat pe toți./Citesc un articol despre soare.* etc.) **3 puncte**
- alcătuirea unui enunț corect – 1 punct
 - respectarea funcției sintactice indicate – 1 punct
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și de ortografie (0 greșeli – 1 punct; 1 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
8. rescrierea, din ultimul paragraf al textului dat, a oricărei propoziții subordonate completivă directă (de exemplu: *să sune / să tacă.*) **3 puncte**
9. explicarea semnificațiilor enunțului dat **4 puncte**
– explicare adecvată și nuanțată – 3p.; explicare superficială, nerelevantă – 1p.
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1p.

B. Conținut – 20 de puncte

- câte 3 puncte pentru prezentarea oricăror două elemente de structură, de compoziție sau de limbaj existente în *schița* aleasă, prin valorificarea conținutului acesteia (de exemplu: *temă, titlu, incipit, final, acțiune, momentele subiectului, conflict, personaje, modalități de caracterizare, perspectivă narativă* etc.) **2x3p=6 puncte**

Cele trei puncte pentru prezentarea fiecărui element se acordă după cum urmează:

- prezentarea elementului: prezentare adecvată și detaliată – 2p.; prezentare schematică – 1p.
- valorificarea corespunzătoare a conținutului schiței selectate – 1p.

Probă scrisă la limba română și literatura pentru copii și metodică activităților instructiv-educative în grădinița de copii (învățământ preșcolar în limba română) **Varianta 2**

Barem de evaluare și de notare

- câte 2 puncte pentru indicarea oricăror două valențe educative prezente în *schița* selectată (de exemplu: *adevăr; dreptate; cinste; respect; responsabilitate; ajutor; empatie; toleranță; inițiere în viață* etc.) **2x2p=4 puncte**

- câte 3 puncte pentru ilustrarea posibilității de valorificare a fiecăreia dintre cele două valențe educative indicate, în activitățile didactice cu copiii **2x3p=6 puncte**

Cele trei puncte pentru ilustrarea fiecărei valențe educative se acordă după cum urmează:

- *ilustrare adecvată și detaliată – 1p.*
- *valorificare corespunzătoare a valenței educative prezente în schița selectată – 1p.*
- *referire la activitățile didactice cu copiii – 1p.*

- exprimarea unei opinii cu privire la modul în care valențele educative ale *schitei* selectate se pot reflecta în activitatea la grupă, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument adecvat și cu exemplificare corespunzătoare **4 puncte**

Punctele se acordă după cum urmează:

- *exprimarea unei opinii pertinente – 1p.*
- *enunțarea unui argument adecvat punctului de vedere exprimat: enunțare clară, în concordanță cu punctul de vedere exprimat – 1p.*
- *dezvoltarea adecvată a argumentului enunțat – 1p.*
- *exemplificare corespunzătoare – 1p.*

Redactare – 10 puncte (*Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul se încadrează în limita minimă de spațiu precizată și dacă dezvoltă subiectul propus*).

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 2p./ text clar organizat, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1p.*) **2 puncte**

- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular adecvate conținutului eseului, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2p./ stil adecvat conținutului eseului, dar cu ezitări în exprimare și cu un vocabular restrâns – 1p.*) **2 puncte**

- abilități de analiză și de argumentare (*sustinere a ideilor prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ susținere parțial pertinentă a ideilor, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p.*) **2 puncte**

- ortografie (0 – 1 greșeli – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

- punctuație (0 – 1 greșeli – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

- așezare în pagină și lizibilitate **1 punct**

- încadrare în numărul de cuvinte indicat **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1.

- câte 1 punct pentru menționarea oricăror trei dintre etapele/secvențele activității didactice precizate **3x1p=3 puncte**

- câte 4 puncte pentru descrierea fiecăreia dintre cele trei etape/secvențe menționate, cu referire corespunzătoare la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu specificate **3x4p=12 puncte**

Cele patru puncte pentru fiecare etapă/secvență descrisă se acordă după cum urmează:

- *descriere corectă a etapei/secvenței – 2p.; descriere schematică – 1p.*
- *referire adecvată la aspectele specificate în cerință (domeniu experiențial, nivel de studiu și temă anuală de studiu) – 2p.*

2. Conținut – 10 puncte

- descrierea valențelor formative ale *tranzițiilor*, cu referire la dezvoltarea personală a preșcolarilor **3 puncte**

Punctele se acordă după cum urmează:

- *descriere corectă a valențelor formative ale tranzițiilor – 2p.; descriere schematică – 1p.*
- *referire adecvată la dezvoltarea personală a preșcolarilor – 1p.*

- prezentarea unei *tranziții* din cadrul unei activități integrate, cu exemplificare corespunzătoare

3 puncte

Punctele se acordă după cum urmează:

- *prezentare corectă a unei tranziții din cadrul unei activități integrate – 2p.; prezentare schematică – 1p.*
- *exemplificare corespunzătoare – 1p.*

- exprimarea unui punct de vedere referitor la *rolul tranzițiilor* în dezvoltarea personală a preșcolarilor, cu enunțarea și dezvoltarea unui argument corespunzător și cu exemplificare pe una dintre activitățile instructiv-educative în grădinița de copii

4 puncte

Punctele se acordă după cum urmează:

- *exprimarea unui punct de vedere pertinent, referitor la rolul tranzițiilor în dezvoltarea personală a preșcolarilor – 1p.*
- *enunțarea unui argument adecvat punctului de vedere exprimat – 1p.*
- *dezvoltarea argumentului enunțat – 1p.*
- *exemplificare pe una dintre activitățile instructiv-educative în grădinița de copii – 1p.*

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor*)

1 punct

- abilități de analiză și de argumentare (*susținere a ideilor prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ susținere parțial pertinentă a ideilor, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p.*)

2 puncte

- ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate (*0-2 greșeli de ortografie și/sau de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor, lizibilitate*)

1 punct

- încadrare în numărul de cuvinte indicat

1 punct